

setletnih skušnjah je gotovo prepričan, da vse ti-
ste priporočila so prazne, ktere svetujejo: naj se
mladika kakega sadnega drevesa vtakne v krompir
ali jabelko. On je večkrat marljivo poskušal, pa
nikdar mu ni po volji izšlo, — nikdar se natič
ni vkoreninil, čeravno je perje nastavljal. „Naj
nihče praznega ne poskuša — pravi poslednjič Trum-
mer — razun kutinj se nobeno žlahno sadno plemo
ne da po natičih množiti.

Živinozdravniška skušnja.

Kmetijska družba je prejela sledeči pomoček
zoper vnetje vimena z željo, naj bi se razglasil
po „Novicah“.

Čeravno vredništvu scer niso nobene skušnje
znane, ki terdijo zdravilno moč lipove gobe, ven-
dar razglasimo pomoček, ker nam je iz verjetnih
rok došel; naj se poskusi! Takole se glasi:

„Kmalo zaporedoma ste dve kravi pri meni
teletile. Ko sim tele od prve oddal, je dobila tako
hud prisad (sajovic ali ovčič) na vimenu, da ga nisim
mogel ne s kajenjem, ne s kako drugo gorko rečjo
odpraviti. Zvedilo se je, da je poleti sedemdeset
let star mož veliko lipovo gobo na herbtu nesel,
in ko ga nekdo vpraša: čmu mu bo leta goba? od-
govori: leta goba od lipoviga drevesa je močno do-
bra zoper sajovic na vimenu molzne krave, če se ji s
kruham debeliga jabelka velikosti po malim je-
sti daje. Poslal sim tedaj k temu možu, ker mi je
krava že zavolj velike otekline na vimenu in spod-
njim vampu skorej poginila, po lete gobe, in dal
sim ji ji toliko s kruham snesti, kolikor je bilo
rečeno; krava je bila drugi dan popolnoma zdrava.
Ravno tako sim tudi drugo kravo, ktera je kmali
po tem, ko je tele povergla, močen sajovic na vi-
menu dobila, ozdravil.“

V Dolenji vasi (pri Ribnici) 31. sušca 1853.

Janex Cigler, duhovni pastir.

Ob katerim letnim času naj se začne nova hiša zidati?

Ko se je gospodar bil določil, novo pohištvo
si postaviti, za-nj si pripraven kraj bil omislil, na-
črtje osnoval, ter potrebniga gradiva si bil pri-
pravil, se vpraša: Ob katerim letnim času je
nar boljše zidanje nove hiše začeti, da novo sta-
niše se po sreči izpelje?

Odgovor je: Poleti.

Sploh menijo scer ljudje, da je pomladanski
čas nar boljše doba, novo zidanje začeti; temu pa
ni taka. Le za majhne malovažne stavbe bi bilo
svetovati, jih o pomladi začeti: če se dajo o pol
leta dognati. Za velike stavbe pa naj se izvolji
poletje u začetek zidanja.

Poletje je nar pripravniji doba, zidanja nove
hiše se lotiti, ker

pervič, in zlasti na kmetih, so ob tem času,
ko je setev doversena, delavci in podajaci
nar ložje dobiti, po večjim številu in boljši kup,
kakor pomladi ali o začetku jeseni, ko ti ljudje
imajo sejati ali žeti;

drugič se poleti ni ravno visoke vode ali po-
vodnji bati, torej se zamore temeljna stavitev lo-
žej in cenejši postaviti, in

zadnjič se da podzidje ali temeljna podlaga
do konca poletja iz dna tako izpeljati, da potem ji
dovelj časa ostane vsedati se.

Ko je po takim načinu poleti temeljna zidina
bila postavljena, se o pričetku neprijetniga vremena
poverh s starimi dilami pokrije, ktere, da se ne
premaknejo, se še s kamnjem obteže.

Prihodnjo pomlad se tedaj začne zvunaj te-
melja zidati, in vse zidarsko delo, razun čeditve
(Verputz), naj se tadaj dogotovi. Na to zidovje
se postavi krov, in scer koj takó, kakor ima po-
kritev prihodnjič ostati. Pohištvo ima tedaj čez
zimo časa dovelj vsedati in zidovje pomerzovati se.
Odpertije okinj ali lin se z opekami zamašijo, ali
s pripravnimi dilami zatvorijo, da znotranje pohištvo
čez zimo proti dežju in snegu je obvarovano.

Ko je tedaj oster pomladanski zrak zidino bil
posušil, je čas, da se njega znotranje izgotavljenje
začne. Gospodar naj se ne prestraši, če po takim
ravnanju obrest (činž) eniga leta od svojiga na
stavitev obrnjeniga dnarja zgubi; ta zguba se po-
vrača mnogoterno po dobrim terpežu pohištva. Hi-
tro sozidane hiše razpokajo in oslabé, ostanejo
dolgo časa vlažne, in v njih napravljene mizarske
dela se spridijo kmalo.

Za vse zidarje torej naj se izvoli, če le
moglijo, lepi gorki poletni čas, nikolj pa prvi
nastop pomladi ali hladna jesen. O pozni jeseni naj
se peč ne stavi, temoč, ako je nove potreba, naj
se prihodno poletje počaka.

Starozgodovinski pomenki.

Razložil Davorin Terstenjak.

(Konec.)

Pa še najdemo drugo indičko žensko ime na rim-
skoslovenskih kamnih, ktero tudi na kačje častje opo-
minja in sicer sledeče:

CALLIGENAE. FIL. DVLCIS.
SVAE AN III. M. VI. DIE. XV.

(V Ptuj, po mojem izpisu, tudi pri
Muharu se najde I. 412.)

„Višnu deaster etiam adumbratur per serpentem
Caliga quem interfecit“, piše slavni Paullinus (*Syst.*
178. 288.) V sanskritu pomeni „kali“ toliko kot beli,
primeri slovačko besedo kaliti (Bernolak slov. pod be-
sodo kaliti) beliti¹⁾, in latinsko calx, apno, in
„ga“ ga-da, kačo. V čast te kače, ktero je Višnu
premagal, so staroslovenski stariši svoje hčerke radi
imenovali in ime Caligena²⁾ se najde na avstrijskih
kamnih na mestu starega Laureaca po gornjem Šta-
jeru in na tiroljskih spominkih, kar vse priča, da so
Slovenci ob času Rimljanov in že pred njimi
tam živeli, kakor ime slovensko Drave in dosto družih
slovenskih imén v Tiroljskem potrdjuje.

Zdaj zapopadem vse slovenske povesti od belih
kač, zakaj da se bele kače med nar hujše štejejo. Vse
te povesti še tekajo iz paganskih časov.

Tudi ime LITOGENA³⁾ se najde pogosto na kam-
nih okoli Gradca najdenih, ktero družega ne pomeni ka-
kor luti gad, ali luta guja, kakor Horvati in Serbli
izgovarjajo in v narodnih pesmah svojih Turke imenujejo
gute guje. Beseda „lito“ se najde na hetraskih
spominkih večkrat, kar je nov dokaz, da so Hetruski
bili zrodno plemo vendičko. Tudi Lutomar⁴⁾ se
najde večkrat na koroških kamnih, kar pomeni za-

¹⁾ Tudi Štajarski Slovenci poznajo besedo »kaliti« u
pomenu beliti, ker pravijo: železo v ognju kaliti, to
je: razbeliti. — ²⁾ Obitelj Kaligar, Kaligarić se
še najde v Ptuj in slovenjem Gradcu. — ³⁾ Litice je
tudi mitologiško ime. Wacerad (M. V. časop. češko
Mus. 1827. pag. 27. et seq.) prestavlja Litice z Eume-
nides, Furiae, deae infernales. — ⁴⁾ Ankershofen V. 622.